

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Manna Animæ Sev Exercitium Facile Simul Et Fructuosum Illis, Qui Quoquo Modo Vacare Orationi Desiderant

Segneri, Paolo

Dilingæ, 1699

XI. Videte, vigilate, & orate. Nescitis enim, quando tempus sit. Matth. 13.
13.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48281](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48281)

pera comeffationes, ebrietates, cubilia, impudicitia, contentiones, emulationes, talia sunt, quæ in conspectu sapientum pariunt pudorem; & ideo libentius de nocte fiunt: *opera senenbrarum.*

3. Considera, loco operum, quæ diximus, induendum JESUM Christum, seu Spiritum, qui sit illis omnino contrarius, prout eundo per singula cognoscere licebit. Sed quid est *Induere Dominum Jesum Christum*? est ita illum imitari, ut, qui te aspicit, Christum in te videat loquentem, ambulantem, laborantem &c. prout dici solet aliquem in theatro induere personam Regis, quam bene representat. Hæc est illa perfectissima imitatio, ad

quam si non pertingas, saltem decet aspirare.

4. Considera huic imitationi nihil ita obstare, quam amorem nimium, quo afficimur ad carnem nostram, siquidem vita Christi omnino spiritalis existit, seu contraria carni. Ideo subjungitur: *Et carnis curam ne feceritis in desiderijs*, non dicitur utunque: *carnis curam ne feceritis, sed in desiderijs.* Quia gubernanda est caro non juxta id, quod ipsa desiderat, sed quod ratio præscribit. Si carni præstes, quod ipsa postulat, nihil unquam facies boni. Vide prius, an rationi consentaneum sit præstare. Et ita *carnis curam ne feceritis in desiderijs, sed secundum rationem.*

XI.

Videte, vigilate, & orate. Nescitis enim, quando tempus sis.
Matth. 13. 13.

1. Considera tribus his capitibus comprehendis, quidquid agendum tibi est, ut semper vivas paratus mori: Videre, vigilare, orare. Primum igitur, quod à te exigitur, est ut videas, hoc est, ne te sinas excæcari à peccato lethali, prout faciunt tot miseri, de quibus scribitur: *Excæcavit illos malitia eorum.* Sap. 2. 21! O quam ista luctuosa cæcitas est! I. Nam illa corporis cæcitas saltem bona multa afferre potest animæ, dum oculis subducit tot periculosa illicia, quæ facile possent pertrahere ad malum, speciem mulierum, fulgorem auri, splendorem purpuræ, præsentiam inimici, qui te

exasperet. At illa mentis cæcitas innumera affert mala animæ & corpori. *Obscurentur oculi eorum, ne videant.* Quid hinc sequitur? *Et dorsum eorum semper incurva.* Cum Dæmon te excæcavit, tibi dominatur, ut lubet.

II. Qui corporis cæcitati subjacet, quærit auxilium, quærit adminiculum exemplo illius Elime, qui cæcitate percussus à Paulo statim *circumiens quærebat, qui ei manum daret.* Act. 13. at qui mentis cæcitate laborat, superbe dedignatur, non vult ducem, non Rectorem, existimat se præ omnibus acutum cernere, & ita magis properat ad ruinam: *Vae, qui sapientes estis in oculis*

ventis vestris, & coram vobismet ipsis prudentes. II. 5.

III. Quia cæcitas corporis ad summum in profundam fossam præcipitare te potest, de quâ sæpe non magno negotio emergere licebit. At illa mentis in infernum te præcipitat, in quem si semel incidas, nunquam amplius confurges. *Cadit iustus, & resurgit: impij autem corrunt in malum.* Prov. 24. 16. Oporteret igitur omni studio allaborare, ne in tam terribilem incidas cæcitatem. Quod si iniquâ forte illam nimium quantum incurrisses, pro certo habe, optimum medium per sanandi illud esse, quod Christus usurpavit in cæco nato. Lutum tuum oculis impone. *Collyrio unge oculos tuos, ut videas.* Apoc. 3. 18. Cogita te cretâ, te cinere componi, & ita quavis horâ mori posse, tum verò vade, propera, recurre ad Lavacrum Confessionis Sacramentalis: *Vade ad Natavoriam Siloe.* Et ibi dissolutus in amaras lacrymas bene te lava, ut sic demum visum perditum recuperes. *Videte: nescitis enim, quando tempus sit.*

1. Considera alterum, quod à te petitur, nempe, ut vigiles: *Vigilate.* Ceu diceret, ne sinas tibi soporem induci à Venialibus peccatis. *Exigilate iusti, & nolite peccare.* Cor. 11. 14. Hic sopor est, de quo pariter hoc loco Apostolus locutus est. Sed etsi iustis quoque communis sit, non idcirco contemne, quia noxius est, & fortè longè magis, quàm credas.

1. Verum quidem est, quod non

pervertat intellectum, uti facit mortalis noxa, quæ est cæcitas. Sed inambat, offuscat, turbat, ut non sis ita promptus ad differendum de rebus facientibus ad profectum, sicut is, qui vigilat. Facit potiùs, ut somnia te-
quaris, hoc est, vanitatem. Illi, qui *Dormientes* dicuntur, qui sunt? *Itaias* hoc dicit, sunt, inquit, pariter *Amantes Somnia.* II. 56. 10.

II. Quia te redigit ad maximam paupertatem. *Noli diligere somnum, ne te egestas opprimat.* Prov. 19. 13. Et quod lucrum tuum est, si non caveas à venialibus peccatis, vanâ gloriâ, levioribus impatientiæ & invidia motibus, atque continuis negligentijs, quæ in vitâ Spirituali occurrunt? Id, quod te facit opulentum, vigilantia est: *Aperi oculos, & saturare panibus.* ib. 3.

III. Quia dormiendo tui custodiam negligis, & ita facile pates insultibus hostium, prout Samsoni, Sisara, Holoferni, & alijs innumeris accidit. Ut ideo exclamaret *Itaias: Surgite principes, arripite clypeum.* II. 21. 5. An non vides, quantum dæmonibus roboris accedat ad te superandum, si sciant à te sperni modica peccata? paulatim grandia persuadebunt, & ita dormienti, cum minimè putas, mortem inferent. *Venerunt in Lais ad populum quiescentem, atque securum, & percusserunt eos in ore gladij.* Jud. 18. 27. Quid igitur factu opus? *Expergite ere* auscultando voci Domini tam diu te vocantis ad vitam perfectam. Tuâ verò ne denuò obruaris somno, cogita pariter diem ultimum, qui appropinquat.

quat. Citò, citò. An non vides, nihil esse nobis temporis, quod perdatur? Optabile foret in hoc mundo vigilare semper, adeò brevis est vita nostra. Quid aio: optabile foret non committere unquam venialia peccata, sed fieri hoc nequit. Faciendum igitur more Sanctorum, qui ad contrahenda, quoad possent, somni spatia, summas adhibebant industrias, jejunabant, studebant, psallebant. Ita & tu facias. Ante omnia oitum devota, cujus fortè exiguam rationem habes, & hoc tamen est, quod tantum generat soporis: *Pigredo immittit soporem.* Prov. 19. 15. Vita brevis est, fac igitur, ut sit maximè negotiosa. Ita exemplo Sanctorum facies, qui non cedeabant somno nisi oppressi. *Vigilate, nescitis enim, quando tempus sit.*

4. Considera, tertium, quod à te requiritur, ut ores: *Orate.* hoc est, ut nunquam desinas te Domino commendare. *Sine intermissione orate.* 1. Thess. 5. 17. Sed quomodo id opere praestari potest? manifestum est orare nil esse aliud, quam DEO exponere desiderium, quo ardes. ejus opem impetrandi, humilitatem, obedientiam, aliàque consequendi bona, quæ animam concernunt. Et hoc est, de quo in praesenti est sermo. Dominus optimè novit desiderium tuum, nihilominus, ut te plene exaudiret, postulavit, ut hoc illi aperires. Quoposito, necesse est, ut sine intermissione oraturus primò habeas tempora praescripta, quibus hoc desiderium quotidie Domino aperias. Brevia si fuerint, sunt saltem frequentia, quia

Multum valet deprecatio iusti assidua, Jac. 5. 6. Cum deinde cessas revelare Domino hoc, quod dicebam, desiderium, sive ex lassitudine, sive studiorum vel aliarum tibi competentium occupationum causa, saltem animo servare debes, & ita semper quodammodo orabis, si non actu, certè virtute. Cum tale desiderium perdis, miserum te! tunc enim malè de te agitur. Dum illud vigeret, & amvis subinde per inconsiderantiam deficere contingat, facile te eriges, quia semper aliquo modo stas, Divinum implorando auxilium. Et licet verum sit, illum potius exaudire, cum actu auxilium ejus flagitas, exaudire tamen etiam non raro, cum id virtute postulas. *Desiderium pauperum exaudivit Dominus.* Ps. 9. Convenit igitur, ut vires omnes convertas ad orandum. Nec virtute tantum, sed quoad pores, etiam actu: de hac enim oratione maximè loquebatur Dominus, cum dixit: *Videte, vigilate, & orate.* An eam facere bene cupis? saepe mortem cogita. Cogita esse fortè jam jam imminentem, nec dubita. O quam ardentè illi te commendabis! non transibit, ut ita dicam, momentum diei, quo DEI non recorderis. Timor enim affectus est, qui naturam suam magis impellit ad rogandum, quam desiderium. *Josaphat timore perterritus, quid fecit? totum se contulit ad rogandum Dominum.* 2. Par. 20. 3. Sic & tu facies. At tu mortem fingis semper longius remotam, & idcirco non

H

oras:

R. P. Pauli Segneri *Manna Animæ.*

oras: *Orate, nescitis enim, quando tempus sit.*

5. Considera quàm verum sit te nescire, quando futurus sit vitæ terminus. *Nescitis, quando tempus sit.* Nihil est quod vel momentum vitæ polliceri tibi possit; contra quid est, quod illam non omni momento tibi possit adimere? Mors quovis modo tollere te potest, sive per vim; sive per insidias. Quid si jam propè stet, quin advertas? Piscem confidera reti captum, dum adhuc sub aq. nã est. Nihil horum scit, gestit, subsultat, tripudiat, ut alij, quibus nihil imminet mali. Interim de illo actum jam est. Idem tibi facile potest accidere. Fortè jam jactum est rete, nec aliud superest, quàm ut celementè pertrahatur ad terram. Nec tu id curas? O rem dignam commiseratione! *Ilaqueavi te, & capta es Babylon, & nesciebas.* Jer. 50. 24. Ne cuncteris igitur ad casus tuos reflectere animam. Esto paratus, esto attentus, fac quamprimum Confessionem, qualem faceres, si nunc esset moriendum, siquidem re-

vera nescis, quando tempus sit. Sperare potes, sed nescis. Suspiciari potes, sed nescis. Rotam nativitatis ab Astrologis indagare potes, quantum voles, sed non idcirco quidquam scies. Quid? an mendacem facies Christum? nescis, inquit ille, hoc tibi sufficiat, ne cujusquam assentationibus credas. Ne credas aetatis flori, non sanitati, non coloris vultus, non habitudini corporis, non vigori mentis excitato, cum enim Christus dixit: *Videte, vigilate, orate: nescitis enim quando tempus sit*: quid voluit, an solis loqui Apostolis? ne quaquam, sed omnibus. Unde conclusit: *quod autem vobis dico, omnibus dico.* J. nunc cum tuis inceptis, & si potes, excipe te de numero eorum, quibus locutus est Christus. Quisquis es, sanus vel ager, juvenis vel senex, grandis vel vilis, dives vel pauper, iterum inculco: *nescis, quando tempus sit.* Non dico, *Erit, sed sit.* Quia nulla est circumstantia, in qua ultima hora tibi non possit esse jam præsens.

XII.

Quod hominibus altum est, abominatio est ante DEUM. Luc.
16. 15.

1. Considera, quàm stulta sit maxima pars mundi, dum adeo perditè sequitur honores. Id quod hominibus vocatur Celsitudo gradus, dignitatis, gloriæ, coram DEO quid est? *Quod hominibus altum est, abo-*

minatio est ante DEUM. Ostu profundè inculperes animo hanc sententiam, egressam ex ore non alicujus Angeli, non Archangeli, sed Christi, Sapientia æternæ. Quàm longè aliter incipieres sentire de rebus! an aude-